

РЕПУБЛИКА СРПСКА

ГРАД БИЈЕЉИНА

II ПЛАН ПРЕВЕНТИВНОГ ДЈЕЛОВАЊА

Бијељина, јул 2015.године

(Ажурирано октобар 2019.године)

САДРЖАЈ

Увод.....	3
1. Резултати до којих се дошло изработом Процјене угрожености Града и израда приједлога нивоа превентивних мјера.....	4
1.1. Опште карактеристике о Граду Бијељина.....	4
1.2. Статистички подаци о интервенцијама спасилачких и хитних служби.....	5
1.3. Идентификација ризика.....	10
1.4. Анализа ризика.....	11
1.5. Анализа сценарија.....	15
1.6. Анализа превентивних капацитета.....	15
2. Приједлог нивоа превентивних мјера и активности.....	17
2.1. Обавезе и задаци субјеката од значаја за заштиту и спасавање у циљу превентивног дјеловања.....	17
2.2. Области односно подручја од посебног интереса	17
2.3. Циљеви који се желе постићи предложеним мјерама и активностима.....	21
3. Доношење одлуке о нивоу превентивних мјера и активности.....	22
Прилог: Одлука о нивоу превентивних мјера и активности	

УВОД

Планом превентивног дјеловања као дијелом интегралног Плана заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће Града Бијељина дефинишу се мјере и активности које треба да реализују субјекти од значаја за заштиту и спасавање да би се спријечио настанак, односно умањиле посљедице од елементарне непогоде или друге несреће у Граду.

Овим Планом постижу се сљедећи циљеви:

- Анализа резултата до којих се дошло израдом Процјене угрожености кроз идентификацију и анализу ризика односно сагледавање постојећег нивоа превентивних капацитета.
- Дефинисање приједлога за ниво превентивних мјера и активности.
- Подизање превентивних капацитета на виши ниво.
- Провјера предложених рјешења у пракси и стално прилагођавање/ ревизија.

1. РЕЗУЛТАТИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ИЗРАДОМ ПРОЦЈЕНЕ УГРОЖЕНОСТИ ГРАДА И ИЗРАДА ПРИЈЕДЛОГА НИВОА ПРЕВЕНТИВНИХ МЈЕРА

1.1. Опште карактеристике о Граду Бијељина

Град Бијељина налази се у сјевероисточном дијелу Републике Српске и Босне и Херцеговине.

Територија Града захвата површину од 734 квадратна километра претежно равничарске и равничарско-брежуљкасте Семберске низије просјечне надморске висине око 90 метара.

Територија Града омеђена је ријеком Савом на сјеверу, ријеком Дрином на истоку, са јужне стране граничи са општинама Зворник и Угљевик, а са запада територијом Брчко Дистрикта.

Ријеке Сава и Дрина су и међудржавне границе између БиХ, Републике Хрватске и Републике Србије тако да је цјелокупно подручје Града уз наведене ријеке и међугранично подручје.

Географски положај и геолошке карактеристике условиле су и карактеристику рељефа територије Града Бијељина који је претежно равничарски (2/3 територије) а преостали дио чини брежуљкасто земљиште односно благо побрђе – ободни дијелови планине Мајевице.

С обзиром на рељеф, ово је изразито пољопривредно подручје које чини и најплоднији дио Републике Српске.

Клима овог подручја условљена је надморском висином, близином ријека Саве и Дрине као и самим географским положајем.

Ово подручје карактерише умјерено – континентална клима са просјечном годишњом температуром од 12° С.

Основу хидрографске мреже на територији Града чине велике ријеке Сава и Дрина, а значајније водне ресурсе чине и њихове притоке: Јања, Гњица, Лукавац и Тавна. Ријеке Сава и Дрина су веома богате водом, али су, поготово ријека Дрина, чест узрочник поплава на територији Града.

Територија Града Бијељина са градским административним центром има укупно 67 насељених мјеста која су организована у 70 мјесних заједница, од којих је 13 мјесних заједница у урбаном градском подручју Бијељине, а 57 мјесних заједница на сеоском подручју.

Највеће насељено мјесто је административни центар Град Бијељина који према прелиминарним резултатима пописа 2013. године има 45.291 становника, затим слиједе насељена мјеста: Јања са 12.233 становника, Дворови са 5.178 и Велика Обарска са 4.027 становника.

Најмања насељена мјеста су: Пиперци, Нови, Главичорак и Обријеж који имају по око 200 становника.

На урбаном подручју је 40%, а на сеоском 60% становника.

Према наведеном попису Град Бијељина има укупно 114.663 становника које је највећим дијелом сконцентрисано у самом Граду и приградским насељима у кругу од 10 километара, јер је у току и после протеклих ратних сукоба на овим просторима било најинтензивније насељавање расељеног становништва из других дијелова Босне и Херцеговине.

Удаљенија и рубна насеља од административног центра слабије су насељена.

У односу на последњи попис из 1991. године, број становника је повећан за 17.675 становника или за 18,2% из напријед наведених разлога.

Град Бијељина има веома повољан геопрометни положај и представља раскрсницу путева између источног и западног дијела Републике Српске и Србије. Посебно се као најзначајнији комуникацијски правац истиче тзв. „Коридор“, односно магистрални пут Бијељина – Брчко – Бања Лука. Основ путне мреже на подручју Града чине дионице магистралних путева (Рача – Брчко – Бања Лука и Рача – Зворник) и оне представљају главне саобраћајнице на којима се одвијају сви транзитни и највећи дио локалног саобраћаја укључујући ту и градске улице Бијељине и Јање које су саставни дио тих праваца.

Последњих година завршена је и комплетна обилазница око Града, што је умногоме растеретило саобраћај кроз Град, а урађен је и већи број кружних саобраћајница у циљу брже фреквенције саобраћаја.

Стање путне мреже је веома добро, а административни центар је послератним пројектом „Урбане Семберије“ повезан асфалтним путевима са свим насељеним мјестима на територији Града.

1.2 Статистички подаци о интервенцијама спасилачких и хитних служби

На подручју Града Бијељина у посљедњих 10 година најчешће интервенције спасилачких и хитних служби биле су усљед поплава, затим пожара, уклањања неексплодираних убојних средстава, техничке интервенције усљед саобраћајних незгода и на вађењу утопљених лица.

Врста ризика/опаснос ти	Вријеме	Интервенције, мјере и задаци	Интервентне снаге спасилачке и хитне службе
1	2	3	4
Поплаве	14.-20.05.2014.г. Изливање ријека Дрине, Саве, Лукавца, Гњице, Ступња, Јање, канала „Дашница“ и свих осталих водотокова на подручју Града	Преко 1500 интервенција, евакуисано око 7200 лица. Збрињавање евакуисаних. Достава хране, воде и других потреба угроженом становништву. Активности на одбрани насипа. Санација штета. Процјена	-Градска спец.јед.ЦЗ за заш. од поплава и несрећа на води и под водом. -12 јед.ЦЗ за заштиту од поплава у МЗ. -Ронилачки клубови „Пантери“ и „Наутилус“. -Тер.ватрогасна јед.Бијељина -Ватр.јед.ВД „Подриње“ Јања -Служба хитне помоћи Дома здравља Бијељина. -Припадници ОС БиХ. -Припадници јед.Граничне полиције. -Припадници полиције ЦЈБ Бијељина. -Рафтинг клуб „Фоча“.

	насталих штета.	-Спасилачке екипе из Рудог, Горажда, Мостара. -Возило амфибија Сарајево. -Спасилачке екипе из В.Британије, Словеније, Њемачке, Италије и Турске.
02.-19.04.2013.г. Изливање ријеке Саве	Достављање потреба ужоеном становништву.	-Одсек за цивилну заштиту -Једница за спасавање од поплава МЗ Нови.
11,12,29.05.2013.г. Олујно невријеме, киша и град изливање бујичастих ријека	Дјеловање противградне заштите, процјена штета, збрињавање угрожених.	-Одсек за цивилну заштиту -Одјељење за привреду и пољопривреду -Ј.У.“Противградна Српске“
29.07.2012.г. Олујно невријеме, киша	Збрињавање 5 повријеђених лица. Санација штета. Отклањање кварова на ел.мрежи Процјена штета.	-Служба хитне помоћи, -А.Д.“Комуналац“, -РЈ „Електродистрибуција“ Бијељина. -Одјељење за привреду и пољопривреду.
01-07.12.2010.г. Изливање ријеке Дрине.	Преко 400 интервенција, евакуисано око 2000 лица. Достава хране, воде и других потреба угроженом становништву. Збрињавање евакуисаних лица, Активности на одбрани насипа, Санација штета, Процјена насталих	-Градска спец.јед.ЦЗ за заш. од поплава и несрећа на води и под водом. -12 јед.ЦЗ за заштиту од поплава у МЗ. -Ронилачки клубови „Пантери“ и „Наутилус“. -Тер.ватрогасна јед.Бијељина -Ватр.јед.ВД „Подриње“ Јања -Служба хитне помоћи Дома здравља Бијељина. -Припадници ОС БиХ. -Припадници јед.Граничне полиције. -Припадници полиције ЦЈБ Бијељина. -Ронилачки клубови "Бук" Бања Лука и "Немо" Брчко.

	штета.		
21.-23.06.2010.г Изливање бујичастих ријека Јање, Брезовице, Тавне, Ступња, Гњице и Лукавца.	Достављање потреба угроженом становништву. Санација штета.	-Одсјек за цивилну заштиту- Градска јединица за заштиту од поплава и несрећа на води и под водом, Јединице МЗ Јања, Вршани;Нови. -Територијална ватрогасна јединица Бијељина, Ватрогасна јединица ВД „Подриње“ Јања. -Припадници ОС БиХ. -ЦЈБ Бијељина.	
07-08.11.2009.г Изливање ријеке Дрине.	Интервенције у достави хране и других потреба.	-Одсјек за цивилну заштиту-Градска јединица за заштиту од поплава на води и под водом.	
11.-21.04.2004.г. Изливање ријека Дрине, Саве, Јање, Гњице и Лукавца.	Интервенције у достави хране и других потреба угроженом становништву.	- Одсјек за цивилну заштиту-Градска јединица за заштиту од поплава и несрећа на води на води и под водом. -Јединица МЗ Нови -Јединица Граничне полиције.	
17.-22.06.2001.г. Изливање ријеке Дрине, Јање, Ступња,Гњице и Лукавца.	Интервенције у евакуацији, збрињавању и санацији насталих штета.	- Одсјек за цивилну заштиту-Градска јединица за заштиту од поплава и несрећа на води и под водом. -Јединица МЗ Нови. -ЦЈБ Бијељина. -Војска РС. -ЕСФОР и УНХЦР.	
Пожари	У 2007. години	260 пожара (142 на отвореном, 118 на објектима) и 21 техничка интервенција	-Територијална ватрогасна јединица Бијељина. -ПС за безбједност саобраћаја. -Служба хитне помоћи.
	У 2008. години	273 пожара (185 на отвореном и 88 осталих)	-//-
	У 2009. години	346 пожара (250 на отвореном, 89 на објектима) и 7 техничких интервенција	-//-
	У 2010. години	202 пожара	-//-

	У 2011. години	416 пожара и 58 техничких интервенција	-//-
	У 2012. години	524 пожара и 32 техничке интервенције	-//-
	У 2013. години	306 пожара и 17 техничких интервенција	-//-
	У 2014.години	172 пожара и 20 техничких интервенција	-//-
	У 2015.години	234 пожара и 72 техничке интервенције	-//-
	У 2016.години	222 пожара и 40 техничких интервенција	-//-
	У 2017.години	318 пожара и 39 техничких итервенција	-//-
	У 2018.години	380 пожара и 65 техничких итервенција	
Евидентирање, прикупљање и уклањање неексплодиран. убојних средстава	2004. година	1481.комад	-Одсјек за цивилну заштиту. -Полицијска управа Бијељина. - РУЦЗ "А-тим" Добој и Пале - Служба хитне медицинске помоћи Дома здравља Бијељина.
	2005.година.	314.комада	
	2006.година.	235.комада	-//-
	2007.година.	953.комада	-//-
	2008.година.	240.комада	-//-
	2009.година.	279.комада	-//-
	2010.година.	191.комад	-//-
	2011.година.	165.комада	-//-
	2012.година.	224.комада	-//-
	2013.година.	466.комада	-//-
	2014.година.	331.комад	-//-
	2015.година	361.комад	
	2016.година	165.комада	-//-
	2017.година	203.комада	-//-
2018.година	121.комад	-//-	
	2003.година	Вађење утопљеника из	- Одсјек за цивилну заштиту- Градска јед. ЦЗ за заштиту од

Несреће на води- утапања		р.Дрине и потрага за утопљеником из р.Саве	поплава и несрећа на води и под водом. -ЦЈБ Бијељина. -Ронилачки клуб "Пантери".
	2006.година	Вађење утопљеника из р.Модран	-Одсјек за цивилну заштиту-Градска јед. ЦЗ за заштиту од поплава и несрећа на води и под водом. -ЦЈБ Бијељина.
	2011.година	Потрага и вађење 3 утопљеника из ријеке Дрине.	-Одсјек за цивилну заштиту-Градска јед. ЦЗ за заштиту од поплава и несрећа на води и под водом. -ЦЈБ Бијељина. -Ронилачки клуб "Пантери".
	2012.година	Потрага и вађење 2 утопљеника из ријеке Саве	-Одсјек за цивилну заштиту-градска јед.ЦЗ за заштиту од поплава и несрећа на води и под водом. -ЦЈБ Бијељина. -Ронилачки клуб "Пантери".
	08.07.2013.године	Потрага и вађење утопљеника из ријеке Дрине	-Одсјек за цивилну заштиту-Градска јед.ЦЗ за заштиту од поплава и несрећа на води и под водом. -Ронилачки клуб " Пантери".
	20.07.2013.године	Вађење 3 утопљеника из р.Дрине	-Једница граничне полиције. -ЦЈБ Бијељина.
06.08.2017.године	Потрага и вађење утопљеника на ушћу ријеке Саве и Дрине	-Одсјек за цивилну заштиту-Градска јед.ЦЗ за заштиту од поплава и несрећа на води и под водом. -Ронилачки клуб " Пантери". -Полицијска управа Бијељина	

На подручју Града Бијељина у мају 2014.године десио се најгори могући сценарио катастрофалне поплаве које су изазвале "ланац догађаја" јер је дошло и до појаве клизишта, прекида путних комуникација, прекида испоруке електричне енергије, отежаног функционисања и прекида рада фиксне и мобилне телефоније а сходно томе и отежаног снабдијевања са питком водом, храном и другим потребама становништва.

У пружању помоћи Граду учествовале су многе спасилачке екипе из окружења односно из општина Фоча, Рудо, Горажде, Мостар и Сарајево а Граду Бијељина помоћ су пружиле и Републичка управа цивилне заштите, МО БиХ (оружане снаге), Гранична полиција БиХ, МУП РС као и спасилачке екипе из иностранства : Велике Британије, Словеније, Њемачке,

Италије и Турске.

1.3 Идентификација ризика

У идентификацији ризика на подручју Града примјењена је метода "ризико - базираног димензионирања " као прва фаза наведене методе. Сама идентификација обухвата прикупљање информација, укључивање релевантних субјеката, статистичке податке о ризицима и преглед идентификованих ризика.

Извори информација о ризицима на подручју Града били су: Одсјек за цивилну заштиту, Територијална ватрогасна јединица, надлежне службе и установе из области заштите и спасавања, као и извјештаји од спасилачких и хитних служби.

Преглед идентификованих ризика на територији Града

1. Природне непогоде (обилне кише, олуни вјетар, град, појава клизишта, земљотреса слабијег интензитета, високе температуре, суша, сњегне падавине, ниске температуре са јаким мразевима и ледом).

Од наведених природних непогода, усљед обилних кишних падавина, а с обзиром на веома разноврсну и богату хидрографску мрежу, подручје Града је најчешће изложено поплавама, током прољећа и касне јесени и то од великих поплава ријека Дрине и Саве, као и мањих бујичастих рјечица, њихових притока. Поред поплава, честа је појава, нарочито у љетном периоду, олујног вјетра и града. Обилне падавине узрокују и појаву клизишта у југозападном брежуљкастом подручју Града.

Последњих година, усљед глобалног загријавања, љета су све топлија, тако да је суша честа појава што, поред поплаве и града, утиче изразито негативно на наше подручје које је највећи произвођач хране у регији. Појава обилних сњегних падавина, сњегних наноса и леда, карактеристични су само у изразито оштрим зимама што проузрокује отежано одвијање саобраћаја и комуналне проблеме.

Према сеизмиолошкој карти из 1982. године подручје Града Бијељина спада у подручје сеизмиолошког интензитета VI степена Меркалијеве скале, а дјелимично и подручје интензитета VII степена. Земљотреси наведеног интензитета могу изазвати оштећења и рушења старијих стамбених објеката и објеката инфраструктуре. Додатни фактор који је наглашен је непланска градња услед великог прилива становништва, велика густина насељености и непридржавање урбанистичко-грађевинских мјера приликом изградње стамбених објеката.

2. Пожари после природних непогода су најчешћа појава на подручју Града. У сушном периоду чести су шумски односно пожари на отвореном простору као и пожари у објектима у зимском периоду.

3. Саобраћајне несреће услед енормног пораста броја моторних возила, а с обзиром на њихову просјечну старост од 15 година, последњих година је порастао број саобраћајних незгода.

4. Несреће утапања посебно у току љетног периода.

5. Појаве епидемија - карактеристика овог подручја је обољење бубрега ендемски нефритис. Могући узрочници епидемија могу бити природне непогоде.

6. Појава сточних и биљних заразних болести (Бруцелоза, трихинела, птичји грип, а од биљних пјегавост листа, пепелница, смеђа рђа, фузаријум). Узрочници болести могу бити и природне непогоде.

7. Експлозије од заосталих неексплодираних убојних средстава као и услед складиштења и приликом транспорта опасних материјала - техничко технолошке несреће.

8. Евакуација и збрињавање услед природних и других несрећа.

9. Еколошко загађење ваздуха и воде.

10. Поремећај у снабдијевању водом, електричном енергијом, ПТТ услугама.

11. Изражавање протеста услед погоршања социјално-економских прилика, пада животног стандарда и великог броја незапослених.

1.4. Анализа ризика

Послије идентификације ризика извршена је анализа ризика као друга фаза примјењене методе "ризико-базираног димензионирања". Анализа ризика извршена је кроз анализу сценарија и анализу капацитета.

Листа изабраних репрезентативних ризика и сценарија

Р.бр.	Листа репрезентативних ризика	Листа репрезентативних сценарија	Циљне/ризичне рањиве групе (по обиму ризика)	Прекогранични ефекти (+/-)
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Поплаве	Сценариј бр. 1: Поплаве ријеке Дрине	Имовина, људи, инфраструктура, животна средина	+
		Сценариј бр. 2: Поплаве ријеке Саве	Имовина, људи, инфраструктура, животна средина	+

		Сценариј бр. 3: Бујичасте поплаве мањих ријека Јање, Брезовице, Тавне, Ступња, Гњице, Лукавца, канала и поточка	Имовина, људи, инфраструктура , животна средина	-
2.	Метеоролошке појаве	Сценариј бр. 4: Олујни вјетар, киша и град	Имовина, инфраструктура , животна средина, људи	-
		Сценариј бр. 5: Обилне сњежне падавине и екстремно ниске температуре	Људи, инфраструктура , имовина и животна средина	+
		Сценариј бр. 6: екстремно високе температуре, суша	Људи, имовина, животна средина	+
3.	Клизишта	Сценариј бр. 7: клизишта на југозападном подручју Града	Имовина, људи, инфраструктура , животна средина	-
4.	Земљотреси	Сценариј бр. 8: земљотрес слабијег интензитета	Људи, имовина и инфраструктура	+
5.	Пожари	Сценариј бр. 9: пожари на отвореном простору	Имовина, људи, инфраструктура и животна средина	-
		Сценариј бр. 10: пожари у затвореном простору (стамбеним објектима и пољопривредним газдинствима)	Људи и имовина	-
		Сценариј бр. 11: пожар у прехранбеној	Имовина, људи и животна	-

		индустрији "Сава" Бијељина	средина	
6.	Несреће у путном саобраћају	Сценариј бр. 12: саобраћајне несреће	Људи и имовина	-
7.	Несреће на води	Сценариј бр. 13: несреће на води, утапање у ријекама и језерима	Људи	-
8.	Појава заразних болести-епидемија	Сценариј бр. 14: инфлуенза у епидемијском облику	Људи	+
		Сценариј бр. 15: појава бруцелозе	Људи, животиње	-
		Сценариј бр. 16: заразне болести код животиња и опасност од епидемија услед поплава	Људи, животиње	-
		Сценариј бр. 17: биљне заразне болести, ризик од природних непогода	Биљке	-

Преглед - матрица учесталости/последица

Ризик/Опасност	Вјероватноћа/Учесталост	Посљедице
Велике поплаве ријеке Дрине и ријеке Саве	Могуће-дешава се ријетко -четири пута у посљедњих 50 година	Катастрофалне штете од 20-123 милиона КМ, на инфраструктурним објектима, стамбеним објектима, пољопривреди и сточном фонду
Бујичасте поплаве ријеке Дрине и мањих ријека Јање, Гњице, Лукавца и Ступња	Дешава се поуздано-8 пута у посљедњих 50 година	Трајне велике штете- 10 милиона КМ у пољопривреди, стамбеној и путној инфраструктури
Бујичасте поплаве мањих ријека и потока	Често-готово сваке године	Ограничене штете у пољопривреди
Олујни вјетар и град	Често-готово сваке године	Ограничене-трајне велике штете у пољопривреди, стамбеним и објектима инфраструктуре
Обилне сњежне падавине	Дешава се ријетко	Ограничене велике штете на индустријским и објектима инфраструктуре
Суша	Дешава се ријетко	Велике штете у пољопривреди
Клизишта	Често-посебно услед обилних киша	Ограничене штете на стамбеним објектима и пољопривредном земљишту
Земљотреси	Скоро никада-ријетко	Могућа штета на старијим стамбеним објектима
Пожари на отвореном простору	Често	Мање и ограничене штете
Пожари у затвореном простору (стамбени објекти и пољопривредна газдинства)	Дешава се	Мањи број повријеђених и животно угрожених настрадалих лица са мањим-ограниченим штетама на стамбеним и пољопривредним објектима
Велики пожари на индустријским објектима	Ријетко	Трајне велике штете
Саобраћајне несреће	Често	Појединачни случајеви

		повријеђених и настрадалих лица и штете на возилима.
Несреће на води	Дешава се	Појединачни случајеви настрадалих лица
Појава епидемија	Дешава се	Ограничене оболијева мањи број лица, штете у пољопривреди.

1.5. Анализа сценарија

Из Прилога матрице ризика на подручју Града Бијељина најчешће су поплаве, почев од бујичастих поплава, мањих ријека и потока које се дешавају готово сваке године услед обилних падавина и које изазивају ограничене штете, затим бујичастих поплава услед изливања ријеке Дрине и мањих ријека (у комбинацији) које се дешавају често и имају трајне посљедице са великим материјалним штетама и на крају поплаве од великих вода ријеке Саве и ријеке Дрине које се дешавају ријетко али имају катастрофалне посљедице јер изазивају огромне материјалне штете. Посљедице се очитују у физичком угрожавању становништва које живи у високо ризичним подручјима и приобаљу наведених ријека, угрожавању њихове егзистенције услед изазваних штета на стамбеној инфраструктури, у пољопривредној дјелатности којом се претежно баве односно земљорадњи и сточарству, великим оштећењима комплетне инфраструктуре (привреда, саобраћај, установе, школе) на поплавленим подручјима.

Послије поплава по учесталости су пожари и то -пожари на отвореном простору који не изазивају веће посљедице, затим пожари у затвореном на стамбеним и пољопривредним објектима гдје долази до угрожавања живота у појединачним случајевима као и ограничених материјалних штета те пожари на индустријским објектима који су ријетки али изазивају велике материјалне штете. Годишње се на подручју Града Бијељина евидентира око 350-400 интервенција ватрогасних јединица.

Такође је веома учестала појава олујног вјетра и града готово сваке године (1-2 пута годишње), али се штете умањују јер је у функцији противградна заштита.

Честа је појава активирања већ постојећих клизишта, посебно услед обилних киша.

Поред наведених великих ризика са огромним материјалним посљедицама на подручју Града присутни су и тзв. рутински ризици који се односе на појаве, догађаје без веће материјалне штете по заједницу али могу да изазову трагичне посљедице односно жртве, а то су: саобраћајне незгоде, пожари на отвореном и затвореном простору, утапања у ријекама, могуће експлозије у раду са опасним материјама.

1.6. Анализа превентивних капацитета

Анализом ризика и капацитета за супротстављање ризицима, евидентно је да систем заштите и спасавања / цивилне заштите Града може одговорити на ризике са ограниченим обимом и посљедицама односно већини репрезентативних сценарија, док је за подизање система заштите и спасавања/цивилне заштите на виши ниво потребно предузети низ мјера и активности од стране свих субјеката система. Мора се констатовати да је недовољна увезаност и координација кључних субјеката

приликом планирања те превентивног и оперативног дјеловања као и неразумјевање чињенице да је бављење пословима заштите и спасавања/цивилне заштите, обавеза читавог друштва.

С обзиром на величину и значај Града и његову перманентну изложеност ризицима-елементарним непогодама, симболично се улагало у систем заштите и спасавања/цивилне заштите како са нивоа Републике Српске када је у питању провођење системских мјера и активности тако и са нивоа Града ради побољшања опремљености и обучености цивилне заштите. Када су у питању финансијска издвајања за потребе цивилне заштите иста је углавном била на маргинама листе приоритета.

Поплаве из 2010.године а поготово из 2014.године озбиљна су опомена да се систему заштите и спасавања/цивилној заштити мора посветити дужна пажња и да мора бити један од приоритета свих субјеката система.

У области заштите од поплава недовољно је објеката и система за одбрану од поплава на поплавном подручју Семберије а постојећи заштити објекти нису се редовно одржавали и квалитетно надограђивали. Евидентна је такође и неуређеност обала и корита ријека и канала услед чега често долази до изливања због смањења протицајног профила. Постојећи људски и материјални капацитети су недовољни за катастрофалне поплаве.

2. ПРИЈЕДЛОГ НИВОА ПРЕВЕНТИВНИХ МЈЕРА И АКТИВНОСТИ

2.1. Обавезе и задаци субјеката од значаја за заштиту и спасавање у циљу превентивног дјеловања

У циљу унапређења система заштите и спасавања/цивилне заштите у Граду потребно је предузети сљедеће мјере и активности:

- Урадити и донијети Програм за смањење ризика од елементарне непогоде и друге несреће у Граду Бијељина.
- Обезбиједити алтернативни систем веза (са људством и потребном опремом) за рад у ванредним ситуацијама када дође до отежаног функционисања или прекида рада фиксне и мобилне телефоније.
- Трајно ријешити питање магацинског простора за смјештај опреме и средстава цивилне заштите.
- Извршити набавку квалитетног теренског возила за потребе цивилне заштите.
- Склопити прелиминарне уговоре са субјектима од значаја за заштиту и спасавање на подручју Града за потребе ангажовања у ванредним ситуацијама.
- Провођење члана 153.Став 2, Закона о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама који се односи на финансирање система заштите и спасавања.
- Организационо објединити снаге и субјекте заштите и спасавања на нивоу Града (цивилна заштита, ватрогасна јединица, спасилачке екипе).
- Урадити планска документа у складу са Законом о заштити и спасавању у ванредним ситуацијама и Уредбом Владе Републике Српске полазећи од угрожености локалне заједнице, стечених искустава и потреба.
- Повећати формацијску попуњу постојећих јединица цивилне заштите са људством.
- Побољшати опремљеност и обученост специјализованих јединица цивилне заштите и особља из предузећа, институција и удружења грађана укључених у систем заштите и спасавања по Одлуци о организацији и функционисању заштите и спасавања у складу са расположивим средствима а приоритетно са средствима и опремом за заштиту од поплава и униформама цивилне заштите.
- Континуирано вршити едукацију циљних група а нарочито ученика у школама и становништва у угроженим подручјима од елементарних непогода и других несрећа.

2.2. Области односно подручја од посебног интереса

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од поплава

а) У надлежности Града:

- Постојеће специјализоване јединице цивилне заштите за заштиту од поплава и несрећа на води (одјељења у мјесним заједницама) формацијски ојачати у водове и додатно опремити са опремом за спасавање на води и под водом.

- Градску специјализовану јединицу цивилне заштите (чету) за заштиту од поплава и несрећа на води и под водом и јединице у мјесним заједницама додатно опремити са недостајућом опремом и средствима.

-Континуирано спроводити обуку припадника специјализованих јединица цивилне заштите за заштиту од поплава и несрећа на води и под водом и ронилачких клубова за спасиоце као и за управљаче моторним чамцима.

- Вршити одржавање постојећих канала и других водотока у надлежности Града.

б) У надлежности органа и институција Републике Српске:

- Регулисање Мајевичког ободног канала од Циглане па низводно до Велике Обарске укључујући и надвишење пропратног насипа услед повећања дотока вода у Мајевички ободни канал.

- Регулисање канала "Дашница" кроз Град од спојног канала са каналом МОК па низводно кроз Град у дужини од 5 километара.

- Санација обала, чишћење и продубљивање корита ријеке Гњице и Лукавца.

-Изградња лијевог Дринског насипа од Главичица до Балатуна у дужини од 33,60 км

(у три фазе по приоритетима).

- Изградња Савског насипа на небрањеном дијелу Вршани-Нови и уз ријеку Лукавац.

- Ставити у функцију постојећу хидролошку станицу у Рачи на ријечи Сави те подићи нову хидролошку станицу на ријечи Дрини на подручју Семберије.

-Максимално скратити процедуре приликом тражења помоћи за ангажовањем људства и потребне опреме од Оружаних снага БиХ у заштити и спасавању од поплава.

- Урадити водопропусте на Павловића путу који ће обезбједити проток великих вода ријеке Дрине односно увести у постојеће стараче-отоке.

- Са надлежним органима Републике Србије ријешити питање око експлоатације шљунка на лијевој обали ријеке Дрине, као и проблем пропусне моћи "Павловића моста".

-Разрадити Закон о водама доношењем законом утврђених подзаконских, планских и оперативних аката којима се регулише област штетног утицаја вода (поплаве, ерозије и акцидентно загађење вода).

-Формирање магацина робних резерви са интервентном резервом на локалитету Града или регије Бијељина.

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од метеоролошких појава

а) У надлежности Града:

- Стално праћење времена и упућивање упозорења становништву о предстојећим метеоролошким временским непогодама путем средстава јавног информисања.

- У Плану заштите од елементарне непогоде и друге несреће Града (Плану хитног поступања) конкретно дефинисати учеснике у процесу, активности прије, за вријеме и послије непогоде у циљу координације, информисања и рада служби одговорних за дјеловање у ванредним ситуацијама.

- Оперативне годишње планове активности у елементарним непогодама редовно надограђивати и ажурирати.

- Извршити успостављање јединствене базе података о елементарним непогодама на подручју Града.

- Савјете мјесних заједница, постојеће јединице опште намјене и повјеренике заштите и спасавања едуковати и оспособити за дјеловање приликом испољавања временских непогода у мјесној заједници гдје живе за: преношење упозорења од стране надлежне службе о постојећим опасностима; предузимању мјера превентивне заштите по издатом упозорењу, праћењу стања и извјештавању о стању на подручју мјесне заједнице и

предузимању мјера заштите и спасавања и санације на подручју властите мјесне заједнице.

- Повећати број повјереника заштите и спасавања у мјесним заједницама.
- Едуковати пољопривредна газдинства о могућностима додатног осигурања пољопривредних култура од екстремних временских појава олујног вјетра, града, мрза и суше.

- Изградња система за наводњавање у заштити од суша.

б) У надлежности органа и институција Републике Српске:

- Унапређивање рада Републичког хидрометеоролошког завода.
- Стално праћење времена и издавање прогноза и упозорења краткорочних, средњорочних и дугорочних.
- Развој метода и алата за упозоравање.

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од клизишта

- Забрана градње на земљишту подложном клизишту.
- Израда пројеката санације на постојећим клизиштима на подручју Града.
- Санација клизишта на локацији "Шубарића брдо" у Великој Обарској за које је урађен пројекат санације а уз финансијску помоћ Међународних организација УНДП и других пошто су потребна знатна финансијска средства.

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од пожара

- Приликом изградње и добијања употребне дозволе за стамбене, привредне, пословне и друге објекте доследно примјењивати законом прописане мјере противпожарне заштите.

-Континуирано вршити инспекцијски назор и контролу исправности средстава и опреме за противпожарну заштиту у стамбеним, пословним, привредним и друштвеним објектима.

- Извршити дислокацију Ватрогасног дома у Граду на погоднију локацију у циљу бржег изласка на интервенције.Изградњом новог ватрогасног дома уједно планирати и обезбјеђење магацинског простора за средства и опрему цивилне заштите.

- Редовно проводити обуку субјеката од значаја за заштиту и спасавање од пожара а посебно вршити едукацију о опасностима и превентивним мјерама заштите од пожара у васпитно-образовним установама.

-Предузимати потребне мјере на свим нивоима (законодавство, мониторинг, тужилаштво, полиција) у циљу повећања процента откривања лица која непажњом, немаром или намјерно узрокују пожар, како би иста била процесуирана и санкционисана у складу са важећом законском и подзаконском регулативом.

-Реализовати вјежбе хитног одговора на иницијални пожар.

-Ниво приправности ускладити са упозорењима Републичког хидрометеоролошког завода о индексу опасности од пожара.

-Планирати набавку и извршити опремање Територијалне ватрогасне јединице Бијељина средствима прикупљеним у складу са одредбама Члана 81. Закона о заштити од пожара.

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од техничко-технолошких несрећа и радиолошких опасности

- У области заштите од ових ризика тежиште је у превенцији односно примјени Закона и подзаконских прописа којима је регулисан поступак и рад са опасним материјама односно појачан инспекцијски надзор и контрола.

-Максимална координација и брзо интервентно дјеловање Ватрогасне јединице и Службе хитне медицинске помоћи.

-Постојећа јавна склоништа за склањање редовно одржавати како би била у функцији.

-Унаприједити функционисање система за рано упозоравање.

-Радити на едукацији становништва у овој области.

-Градску специјализовану јединицу цивилне заштите за РХБ заштиту опремити са савременом опремом за откривање и мјерење дозе озрачености а потом је и обучити.

Приједлог мјера и активности за смањење ризика од саобраћајних несрећа и несрећа на води

-Побољшати Закон о основама безбједности саобраћаја.

-Јачање капацитета одговорних институција путем обуке професионалног особља за управљање безбједношћу саобраћаја, из области путева, здравства, саобраћајне полиције и другог особља кроз курсеве и програме за унапређење знања.

-чешће спровођење контроле учесника саобраћаја од стране саобраћајне полиције и предузимање мјера искључивања из саобраћаја технички неисправних возила као и предузимања санкција против несавјесних возача

-Побољшати систем збрињавања у саобраћајним несрећама на лицу мјеста вршећи заједничку обуку ватрогасаца, Службе хитне помоћи и другог спасилачког особља.

На подручју Града готово сваке године дешавају се несреће на води односно утапање купача на природним водотоцима посебно на ријеци Дрини. За уређење и обезбјеђење плажа недостају финансијска средства али би се у циљу превенције на природним водотоцима поготово на ријеци Дрини а и ријеци Сави могла поставити упозорења на локацијама - плажама гдје долази највећи број купача о личним мјерама безбједности односно забрани купања ако је изузетно велики ризик.

У циљу брже и ефикасније потраге за утопљеним лицима додатно опремити и обучити припаднике Градске специјализоване јединице цивилне заштите за заштиту од поплава и других несрећа на води под водом и ронилачке клубове "Пантери" и "Наутилус".

Урадити уговор о начину и условима ангажовања ронилачких клубова на задацима потраге и вађења утопљених лица.

Приједлог мјера и активности за смањење здравствених ризика - заразних болести људи, животиња и биљних болести

-Едуковати здравствене раднике за рад у ванредним ситуацијама.

-Разрадити и унаприједити планове за рад у ванредним ситуацијама у јавним

здравственим установама (Дом здравља и Општа болница).

-Унапређивање координације и комуникације здравствених установа, органа и служби укључених у спречавање и ширење заразних болести - епидемија, израда комплементарних планова за дјеловање у елементарним непогодама и другим несрећама (Дом здравља, Општа болница, здравствено-санитарна инспекција, цивилна заштита, полиција, ОС БиХ, медији и други субјекти).

-Здравствене установе дужне су обезбједити резерве лијекова, дезинфекционих средстава, заштитних и других медицинских средстава и опреме за редовно обављање дјелатности и употребу у случају избијања епидемије са великом бројем обољелих лица.

-Јачање капацитета хитног одговора на јавно здравствене ризике.

-Израда Плана дјеловања у ванредним ситуацијама ветеринарских установа (станица-амбуланти).

-Побољшати опремљеност ветеринарских установа за дјеловање у ванредним ситуацијама .

-Унапређивање сарадње ветеринарских и здравствених установа јер искоријењивањем болести код животиња проводи се најбоља профилакса болести код људи.

-Едукација и обучавање ветеринарске службе , ветеринарске инспекције и власника фарми за дјеловање у ванредним ситуацијама.

-У заштити од биљних заразних болести вршити едукацију пољопривредних газдинстава

2.3. Циљеви који се желе постићи предложеним мјерама и активностима

Основни стратешки циљ је подизање нивоа превентивних капацитета на виши ниво у односу на постојеће стање како би се спречио настанак а последице од наведених ризика којима је изложено подручје Града Бијељина избјегле односно свеле на знатно мању мјеру.

Из стратешког произилазе секторски циљеви:

-Унапређење организованости и ефикасности система заштите и спасавања усклађивањем планских докумената са законском легислативом уз уграђивање у иста стечених искустава, потреба и могућности локалне заједнице.

-Побољшање увезаности и координације субјеката од значаја за заштиту и спасавање у Граду.

-Смањење ризика од елементарних непогода кроз редовно одржавање постојећих и изградњу нових инфраструктурних објеката за заштиту најугроженијих локација у Граду.

-Подизање нивоа обучености и опремљености снага заштите и спасавања /цивилне заштите, односно јачање људских и материјалних капацитета.

-Унапређење мониторинга и система раног упозоравања становништва на угањеним подручјима као почетне и једне од најбитнијих превентивних мјера заштите становништва.

У заштити и спасавању од елементарних непогода и других несрећа апсолутни приоритет је заштита и спавање људских живота а превасходно најугроженијих категорија (дјеце, старих и болесних лица).

Улагањем у превенцију тј. добрим планирањем, уређењем простора и објеката који су у функцији заштите и спасавања, успостављањем система заштите и спасавања као и

обезбјеђењем људских и материјалних капацитета за извршење задатака заштите и спасавања вишеструко се смањују ризици по становништво, имовину, инфраструктуру, животну средину и остале рањиве групе од елементарних непогода и других несрећа.

3. ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКЕ О НИВОУ ПРЕВЕНТИВНИХ МЈЕРА И АКТИВНОСТИ

Одлуком о нивоу превентивних мјера и активности утврђују се мјере и активности које је потребно предузети у циљу подизања превентивних капацитета на виши ниво уз дефинисане приоритете, извршиоце, одговорна лица, динамику реализације, рокове, финансирање и контролне механизме.

Прилог: Одлука о нивоу превентивних мјера и активности.